

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 331/06-25

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., B., zastúpenej advokátkou Mgr. Z. K., B. vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 254/92 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2006 doručená sťažnosť M. P. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 254/92.

Sťažovateľka v sťažnosti podrobne opísala priebeh namietaného konania od 1. apríla 1992, keď bol bývalému Mestskému súdu v Bratislave doručený jej návrh o vydanie nehnuteľností, až do 28. júna 2006, keď odpovedala okresnému súdu na výzvu na doplnenie jej dovolania.

Sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že ústavný súd by mal jej sťažnosť na predbežnom prerokovaní prijať na ďalšie konanie, a to z týchto dôvodov:

„1) Podpredsedníčka Okresného súdu Bratislava IV ubezpečila sťažovateľku, že hoci vo veci bolo rozhodnuté vyhlásením rozsudku, bude ďalší stav veci sledovať. Podpredsedníčka súdu však ďalší stav veci už nesledovala, čo dokazuje fakt, že po 20. marci 2003 došlo zo strany Okresného súdu Bratislava IV k ďalšiemu významnému obdobiu nečinnosti, a to v celkovej dĺžke viac ako 1 rok (...). Tento stav trvá dodnes.

2) Okresný súd Bratislava IV aj v súčasnosti pod tou istou sp. zn. 6 C 254/92 vykonáva resp. mal by vykonávať úkony súvisiace s dovolaním. (...)“

Sťažovateľka v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 254/92 okresný súd porušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a prikázal okresnému súdu v predmetnom konaní konať bez zbytočných prietáhov.

Zároveň sa domáha priznania finančného zadost'učinenia v sume 150 000 Sk a úhrady trov právneho zastúpenia.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná...

Ústavný súd si pri výklade „základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh prerokuje bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či sťažnosť spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Pokiaľ sťažovateľka vo svojej sťažnosti poukazuje na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, konkrétne jeho rozsudok vo veci Tomková v. Slovenská republika z 13. júla 2004, v ktorom EŠLP zahrnul do celkovej posudzovanej dĺžky konania aj dovolacie konanie, a za koniec lehoty, ktorú vzal do úvahy, považoval 17. december 1998, t. j. deň, keď Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) odmietol dovolanie sťažovateľky, k tomu ústavný súd predovšetkým pripomína, že podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb vo vzťahu ku konkrétnemu orgánu verejnej moci, t. j. osobitne napr. vo vzťahu k prvostupňového súdu a osobitne vo vzťahu k druhostupňovému súdu, resp. súdu dovolaciemu, na rozdiel od konania pred Európskym súdom pre ľudské práva, kde na strane odporcu vystupuje vždy štát. Z návrhu na začatie konania (zo sťažnosti z 8. augusta 2006), ktorým je ústavný súd viazaný (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vyplýva, že sťažovateľka, ktorá je pred ústavným súdom kvalifikovane právne zastúpená, namietala zbytočné prietahy podľa označených článkov ústavy a dohovoru výslovne len v konaní vedenom okresným súdom (pozri aj petit sťažnosti).

Vzhľadom na to ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť iba z hľadiska možného porušenia označených práv sťažovateľky okresným súdom, a to osobitne pokiaľ ide o konanie pred okresným súdom v prvostupňovom konaní a osobitne v súvislosti s jeho úkonmi vykonávaným v dovolacom konaní.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. V kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04). Inými slovami to znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemôže sa už z tohto dôvodu

na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základného práva zaručeného v ústave alebo v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 C 254/92.

Zo sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd 4. februára 2003 rozhodol vo veci sťažovateľky tak, že jej návrh zamietol a zároveň rozhodol aj o náhrade trov konania. Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu sa sťažovateľka 21. a 22. mája 2003 odvolala. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 23. júna 2004 potvrdil rozhodnutie prvostupňového súdu vo veci samej a v časti o náhrade trov konania vrátil vec na ďalšie konanie. Rozsudok okresného súdu vo veci samej nadobudol právoplatnosť 18. novembra 2004 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 23. júna 2004. Okresný súd rozhodol o náhrade trov konania 7. februára 2005.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Tento účel spravidla nie je možné dosiahnuť po právoplatnom skončení napadnutého konania. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohoto práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Predmetná sťažnosť bola, ako už bolo uvedené, ústavnému súdu doručená 10. augusta 2006, teda v čase, keď už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Napadnuté konanie okresného súdu v spojení s konaním vedenom krajským súdom bolo právoplatne

skončené 18. novembra 2004, teda pred uplynutím dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky v tejto časti ako podanú oneskorene (napr. III. ÚS 312/05, III. ÚS 41/06).

Sťažovateľka v sťažnosti namietala aj porušenie označených práv okresným súdom v súvislosti s vykonávaním úkonov prvostupňového súdu v dovolacom konaní. Úkony okresného súdu v tejto časti konania opisuje takto:

«Dňa 23. júna 2005 – Najvyšší súd SR zasiela Okresnému súdu Bratislava IV „dovolanie“ sťažovateľky z 20. júna 2005 na prípadný ďalší procesný postup.

Dňa 27. júna 2005 – došlo vyššie uvedené dovolanie sťažovateľky z Najvyššieho súdu SR na Okresný súd Bratislava IV.

Dňa 29. júla 2005 – Okresnému súdu Bratislava IV došli z Najvyššieho súdu SR ďalšie „podania“ sťažovateľky na založenie k dovolaniu.

Dňa 24. augusta 2005 – Okresný súd Bratislava IV predkladá Najvyššiemu súdu SR spis na rozhodnutie o dovolaní. Spis došiel na Najvyšší súd SR 5. septembra 2005.

Dňa 20. októbra 2005 – Najvyšší súd SR rozhodol vo veci „inak“ a následne spis vrátil späť Okresnému súdu Bratislava IV ako predčasne predložený. Na Okresný súd Bratislava IV sa spis vrátil 3. novembra 2005.

Dňa 12. júna 2006 – Okresnému súdu Bratislava IV došlo od sťažovateľky podanie z 9. júna 2006, v ktorom sa sťažovateľka pýta Okresného súdu Bratislava IV, či v predmetnej veci konal.

Dňa 14. júna 2006 – Okresný súd Bratislava IV vyzýva sťažovateľku na opravu a doplnenie neúplného dovolania.

Dňa 28. júna 2006 – Okresnému súdu Bratislava IV došlo od sťažovateľky vyjadrenie z 27. júna 2003 (správne 27. júna 2006 – pozn.)»

Ústavný súd zistil, že najvyššiemu súdu bola vec opätovne predložená na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľky 11. septembra 2006 a bola vedená pod sp. zn. 4 Cdo 233/06. Najvyšší súd 27. septembra 2006 odmietol dovolanie sťažovateľky ako podané oneskorene.

Aj keď uvedený postup okresného súdu v súvislosti s vykonávaním úkonov prvostupňového súdu v dovolacom konaní nemožno kvalifikovať ako efektívny a bez prietáhov (vzhľadom na opakované predloženie veci dovolaciemu súdu pre neodstránenie nedostatku povinného právneho zastúpenie sťažovateľky v dovolacom konaní), intenzita týchto prietáhov s prihliadnutím na ostatné okolnosti prípadu nedosiahla podľa názoru ústavného súdu úroveň odôvodňujúcu možnosť prijatia záveru o vecnej spojitosti postupu okresného súdu v označenom konaní s namietaným porušením základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy), čo zároveň zatiaľ definitívne nevylučuje možnosť prejednávania predmetnej veci a rozhodnutia o dovolaní sťažovateľky v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04).

Preto ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky v tejto časti považoval za zjavne neopodstatnenú a z toho dôvodu ju odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2006